T072 BL 2 (006) Giới Rời Y Quá Thời Hạn-30 Pháp Ni Tát Kỳ Ba Dạ Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

24. GIÔÙI RÔØI Y QUAÙ THÔØI HAÏN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø, vaøo muøa haï an cö, caùc Tyø-kheo soáng taïi A-lan-nhaõ, ñeán giôø khaát thöïc, beøn khoaùc y ñi vaøo thoân xoùm khaát thöïc. Sau ñoù, caùc muïc ñoàng chaên boø, chaên deâ, hoaëc nhöõng ngöôøi ñi laáy cuûi beøn caàm chìa khoùa tôùi môû cöûa phoøng caùc Tyø-kheo laáy troäm y vaät. Khi aáy, caùc Tyø-kheo vì sôï laáy troäm, neân caàm heát y vaät vaøo xoùm laøng. Phaät bieát maø vaãn hoûi: "Ñoù laø nhöõng Tyø-kheo naøo maø chuyeån vaän ñoà ñaïc ñeán ñaây vaäy?". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñoù laø caùc Tyø- kheo an cö taïi A-lan-nhaõ, sau khi ñi khaát thöïc, coù ngöôøi caàm chìa khoùa ñeán môû cöûa phoøng laáy troäm heát caùc y vaät, cho neân môùi mang loån ngoån tôùi ñaây". Phaät noùi: "Töø nay veà sau, vaøo nhöõng luùc ñaùng lo ngaïi, Ta cho pheùp ñöôïc ñem moät trong ba y gôûi trong xoùm laøng". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn nôi thaønh Xaù-veä, luùc aáy taïi nöôùc Sa Kyø, ngay trong muøa haï an cö, coù söï tranh caõi xaûy ra trong Taêng chuùng, Phaät beøn sai Öu-ba-ly ñeán nöôùc Sa Kyø nhö phaùp daäp taét söï tranh chaáp ñang xaûy ra giöõa chuùng Taêng. Nhöng Tröôûng laõo Öu-ba-ly khoâng ñi. Phaät hoûi Öu-ba-ly: "Vì sao oâng khoâng ñi?" - Baïch Theá Toân! Y Taêng-giaø-leâ cuûa con naëng neà, neáu gaëp möa nöõa thì khoâng theå mang noåi, maø nay ñaõ nöûa muøa an cö, neáu ñeå y laïi, thì phaïm Ni-taùt-kyø. - OÂng ñi veà maát heát maáy ngaøy? - Baïch Theá Toân! Ñi hai ngaøy, ôû laïi hai ngaøy, trôû veà hai ngaøy, toång coäng maát heát saùu hoâm keå caû ñi veà. - Töø nay veà sau caùc Tyø-kheo ñöôïc ñeå y laïi trong voøng saùu hoâm. Öu-ba-ly ñeán ñoù roài, thaáy söï tranh chaáp khoù maø giaûi quyeát nhanh ñöôïc, beøn trôû veà, ñaûnh leã chaân Phaät, ñöùng haàu moät beân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: "Öu-ba-ly, vì sao oâng ñi veà nhanh vaäy? Söï tranh chaáp ñaõ daäp taét xong chöa?". - Daï chöa daäp taét, baïch Theá Toân. - Vì sao vaäy? Söï tranh chaáp khoù daäp taét, khoâng theå giaûi quyeát nhanh ñöôïc, laïi sôï quaù ngaøy, maát y (y phaïm quy ñònh), phaïm Ni-taùt-kyø, cho neân con phaûi trôû veà. - Töø nay Ta cho pheùp ñöôïc soáng caùch ly vôùi y trong moät thaùng, nhöng Taêng phaûi laøm Yeát- ma cho pheùp ñöôïc soáng caùch ly vôùi y moät thaùng maø khoâng vi phaïm. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tröôûng laõo Öu-ba-ly nay ñeán nöôùc Sa Kyø vì Taêng daäp taét söï tranh chaáp. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng cho Öu-ba-ly ñeán tröôùc Taêng xin pheùp Yeát-ma moät thaùng khoâng maát y. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng cho Öu-ba-ly ñeán tröôùc

Taêng xin pheùp Yeát-ma moät thaùng khoâng maát y thì im laëng. Ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh. Theá roài, ñöông söï phaûi ñeán tröôùc Taêng xin, noùi nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi laø Tyø-kheo Öu-ba-ly muoán ñeán nöôùc Sa Kyø vì Taêng daäp taét söï tranh chaáp, mong Ñaïi ñöùc Taêng cho toâi phaùp Yeát-ma moät

thaùng khoâng maát y". Xin nhö vaäy ñeán laàn thöù hai, thöù ba, roài ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tröôûng laõo Öu-ba-ly muoán ñeán nöôùc Sa Kyø vì Taêng daäp taét söï tranh chaáp, ñaõ ñeán tröôùc Taêng xin phaùp Yeát-ma moät thaùng khoâng maát y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay cho Öu-ba-ly phaùp Yeát-ma moät thaùng khoâng maát y. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tröôûng laõo Öu-ba-ly muoán ñeán nöôùc Sa Kyø vì Taêng daäp taét söï tranh chaáp, ñaõ ñeán tröôùc Taêng xin phaùp Yeát- ma moät thaùng khoâng maát y. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng cho Öu-ba-ly phaùp Yeát-ma moät thaùng khoâng maát y thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát, (laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). Taêng ñaõ baèng loøng cho Öu-ba-ly moät thaùng khoâng maát y xong. Vì Taêng ñaõ im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh". Sau ñoù, Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: "Ñaõ cho Öu-ba-ly phaùp Yeát-ma moät thaùng khoâng maát y chöa?". Ñaùp: "Ñaõ cho". Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Khi ba thaùng haï chöa xong, caùc Tyø-kheo an cö taïi A- luyeän-nhaõ, neáu coù söï kieän ñaùng lo sôï, nghi ngôø, thì coù theå gôûi moät trong ba y taïi nhaø daân. Tyø-kheo coù duyeân söï ñöôïc caùch ly vôùi y trong saùu hoâm, neáu quaù saùu hoâm, tröø Taêng Yeát-ma cho pheùp, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà".

Giaûi Thích: - Ba thaùng an cö: Töø möôøi saùu thaùng tö ñeán möôøi laêm thaùng baûy. - Chöa xong: Chöa heát thaùng cuoái muøa haï, nghóa laø Tyø-kheo soáng taïi A-luyeän-nhaõ chöa ñeán thaùng cuoái. - Choã A-luyeän-nhaõ: Trong phaïm vi ñöôøng kính naêm traêm cung khoâng coù nhaø cuûa muïc ñoàng, ñoù goïi laø choã A-luyeän-nhaõ. - Ñieàu ñaùng lo sôï: Hoaëc bò gieát, bò cöôùp ñoaït.

- Ñieàu nghi ngôø: Tuy khoâng bò gieát, bò cöôùp ñoaït, nhöng trong loøng sinh nghi: "Khoâng bieát trong choác laùt nöõa coù keû naøo ñeán gieát ngöôøi, laáy y khoâng". Neáu Tyø-kheo thaáy coù ñieàu ñaùng nghi ngôø lo ngaïi nhö vaäy, ñoù goïi laø nghi ngôø. - Hoaëc moät trong ba y: Hoaëc y Taêng-giaø-leâ, Uaát-ña-la-taêng, An- ñaø-hoäi, nhöng khoâng ñöôïc gôûi y Taêng-giaø-leâ vaø An-ñaø-hoäi, maø neân gôûi y Uaát-ña-la-taêng taïi nhaø daân trong thoân. Tuy vaäy, khoâng ñöôïc gôûi nhaø theá tuïc (khoâng ñaùng tin) maø neân gôûi nhaø naøo ñaùng tin, coù theå laáy laïi ñöôïc. Neáu gôûi gia ñình khaû nghi maø hoï suy nghó: "Caùc Tyø-kheo khoâng chaéc gì ñaõ trôû laïi", thì neân ñeà phoøng. Caùc Tyø-kheo neáu vì vieäc thaùp, vieäc Taêng thì ñöôïc lìa y trong saùu ñeâm. - Saùu ñeâm: Thôøi haïn trong saùu hoâm. - Tröø Taêng Yeát-ma (cho pheùp): Theá Toân daïy (neáu Taêng Yeát-ma thì) khoâng coù toäi. Nhöng neáu Taêng Yeát-ma khoâng thaønh töïu, thì khoâng theå goïi laø Yeát-ma. Yeát-ma khoâng thaønh töïu nghóa laø: Chuùng khoâng thaønh töïu, taùc baïch khoâng thaønh töïu, Yeát-ma khoâng thaønh töïu. Neáu baïch thaønh töïu, Yeát-ma thaønh töïu, chuùng Taêng thaønh töïu thì goïi laø Taêng laøm Yeát-ma. Neáu ñaõ thoï Yeát-ma giöõa Taêng xong thì khoâng neân ôû laïi ñôïi cuùng döôøng, maø neân ñi lieàn. Neáu tröôùc böõa aên laøm Yeát-ma thì sau böõa aên neân ñi. Neáu sau böõa aên laøm

Yeát-ma thì saùng sôùm hoâm sau neân ñi. Luùc ñi, khoâng neân ñi ñöôøng quanh gheù nhaø ñaøn-vieät, maø neân ñi ñöôøng thaúng. Neáu ñöôøng thaúng coù tai naïn nhö tai naïn sö töû, tai naïn hoå lang, tai naïn truøng ñoäc, tai naïn maát maïng, thì khi aáy ñi baèng ñöôøng quanh khoâng coù toäi. Khi ñeán ñoù roài khoâng ñöôïc dieân trì ñôïi khaùch Tyø-kheo cuùng döôøng aåm thöïc. Neáu ñeán tröôùc böõa aên, thì sau khi aên xong, taäp hoïp chö Taêng dieät tröø söï tranh chaáp. Neáu ñeán sau böõa aên, thì saùng sôùm hoâm sau lieàn taäp hoïp chö Taêng dieät tröø söï tranh chaáp. Neáu sau böõa aên giaûi quyeát xong vieäc, thì saùng sôùm hoâm sau trôû veà. Neáu giaûi quyeát xong coâng vieäc tröôùc böõa aên, thì sau böõa aên trôû veà, khoâng ñöôïc ôû laïi ñôïi khaùch Tyø-kheo cuùng döôøng. Khi trôû veà khoâng neân ñi ñöôøng quanh maø phaûi trôû veà baèng ñöôøng thaúng. Neáu ñöôøng thaúng coù tai naïn, thì nhö treân ñaõ noùi. Luùc môùi ñeán ñoù khoâng ñöôïc tuïng kinh, ñun baùt, nhuoäm y. Neáu giaûi quyeát coâng vieäc xong maø coøn thì giôø thì ñöôïc tuïng kinh, laøm caùc vieäc khaùc. Neáu söï vieäc khoù giaûi quyeát, thì trong thôøi gian löu laïi ñöôïc tuïng kinh, ñun baùt vaø nhaän söï cuùng döôøng aåm thöïc cuûa Tyø-kheo khaùch, nhö vaäy khoâng coù toäi. Khi daäp taét söï tranh chaáp khoâng ñöôïc duøng yù rieâng mình aùp ñaët ngöôøi ta maø phaûi ra giöõa chuùng sai ngöôøi coù khaû naêng, coù uy ñöùc theá tuïc

(giuùp giaûi quyeát). Neáu ôû A-luyeän-nhaõ thì ñöôïc gôûi y trong nhaø daân saùu hoâm. Neáu quaù saùu hoâm thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Vò Tyø-kheo naøy muoán xaû y thì neân thænh vò trì luaät, nhö giôùi thöù nhaát ôû treân ñaõ noùi. Theá neân noùi (nhö treân).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.